

Årsager til abort hos danske heste

Landsudvalget for Heste - Årsmøde
Comwell Kolding 28.01.2023

Jørgen Agerholm, Professor, dr.med.vet.
Sektion for Reproduktion og Obstetrik
Institut for Klinisk Veterinærmedicin

KØBENHAVNS UNIVERSITET

KØBENHAVNS UNIVERSITET 28-01-2023 2

<https://www.vetvoice.com.au/uc/horses/foaling/>

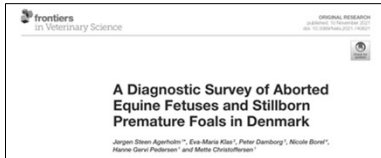
KØBENHAVNS UNIVERSITET 28-01-2023 3

Undersøgelse af døde fostre

Abortårsager hos hopper i Danmark var "ukendt land"

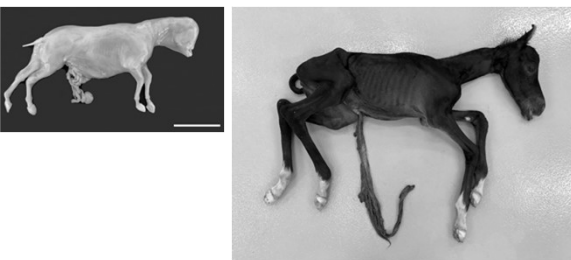
Hesteafgiftsfonden støttede et projekt fra november 2018 til november 2019
Løbende diagnostiske undersøgelser af aborterede fostre

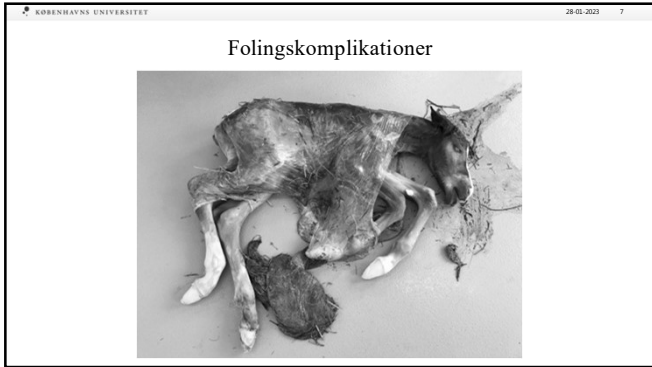

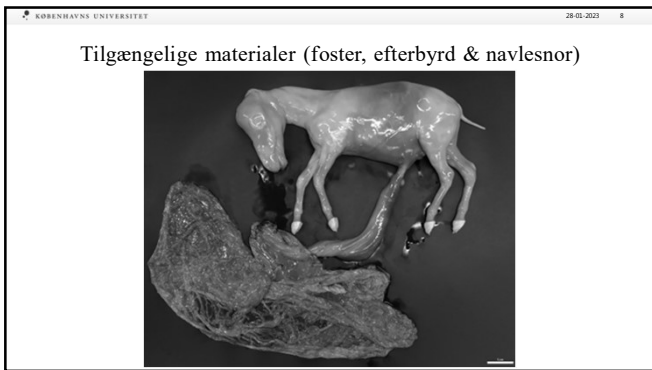
Kan vi finde ud af hvorfor hoppen har aborteret?

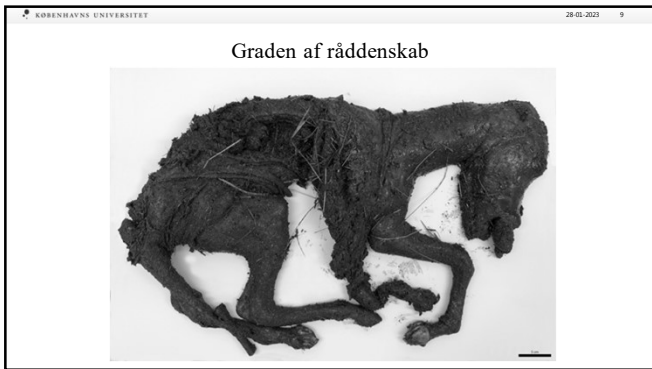
Opklaringsprocent = ca. 80
Opklaringsprocenten afhænger dog af en række forhold

Aborttidspunktet (god opkl% efter ca. dag 120)

KØBENHAVNS UNIVERSITET 28-01-2023 10

De enkelte abortårsager

- Herpesvirus
- Navlesnorstorsion
- Sygdomme i placenta
- Tvillinger
- Misdannelser

KØBENHAVNS UNIVERSITET 28-01-2023 11

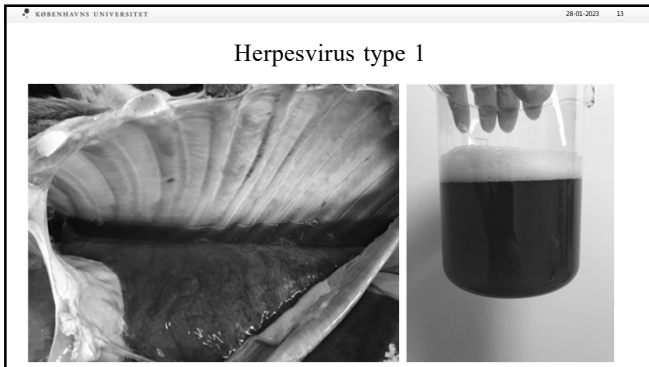
Herpesvirus

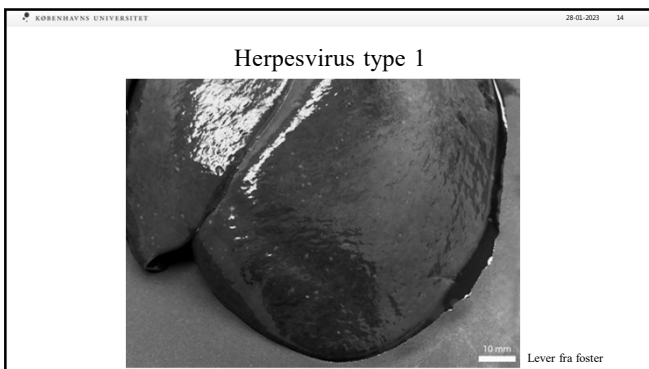
- Typer:
 - Herpesvirus type 1 og 4
 - Herpesvirus type 1, neuropatogene og ikke neuropatogene stammer
- Udbrudsformer:
 - Flere aborter
 - Én abort

KØBENHAVNS UNIVERSITET 28-01-2023 12

Herpesvirus

- Fosterinfektioner herpesvirus type 1:
 - Klinisk førende til abort/dødfødsel (8%)
 - Subklinisk og aborteres evt. af anden årsag (6%)
 - Lang inkubationstid
- Fosterinfektioner herpesvirus type 4:
 - Klinisk førende til abort/dødfødsel (0%)
 - Subklinisk og aborteres evt. af anden årsag (8%)

KØBENHAVNS UNIVERSITET 28-01-2023 15

Forebyggelse

Vaccination?
Sammenblanding af drægtige hopper og andre heste

Når hoppen aborterer
Åben aldrig fosteret
Fjern foster og efterbyrd
Isoler hoppen til der ikke er vaginalflåd
Rengør og desinficere box, redskaber, støvler mm
Skift tøj

KØBENHAVNS UNIVERSITET 28-01-2023 16

Navlesnorstorsion

- Almindeligt forekommende (hos alle føl?)
- Oftest uproblematisk
- 50% af aborterede fostre døde sfa torsion
- Blodcirkulation mellem foster og placenta nedsættes = mindre ilt til fosteret
- Lang navlesnor = risiko for sygdom
- Forebyggelse: ingen
- Risiko for recidiv: lav

Navlesnorstorsion

Navlesnorslængde 175 cm. Drejet 13 x 360 grader.
Abort på dag 224

KØBENHAVNS UNIVERSITET 28-01-2023 18

Navlesnorstorsion

KØBENHAVNS UNIVERSITET 28-01-2023 19

Sygdomme i placenta

To hovedtyper:

1. Infektioner med svampe og bakterier (12%)
2. Skader som ikke skyldes infektion (2%)

Forebyggelse:
Fejl i lukning af vulva disponerer for infektioner

KØBENHAVNS UNIVERSITET 28-01-2023 20

Bakteriel infektion

KØBENHAVNS UNIVERSITET 28-01-2023 21

Vævsdød i placenta

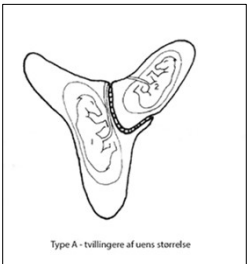
KØBENHAVNS UNIVERSITET 28-01-2023 22

Tvillingeabort

Hypigheden afhænger af hvor hyppigt der laves fosterreduktion
Vi fandt 8% tvillingeaborter
Forekommer i 3 typer: A-C

KØBENHAVNS UNIVERSITET 28-01-2023 23

Tvillingeabort type A

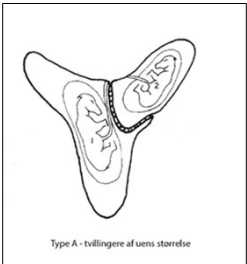

Type A - tvillingere af uens størrelse

Jeffcott & Whitwell, J Comp Pathol 1973,83, 91-105

KØBENHAVNS UNIVERSITET 28-01-2023 24

Tvillingeabort type A

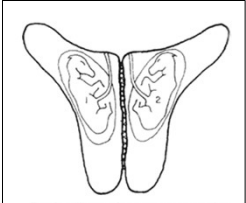

Type A - tvillingere af uens størrelse

Jeffcott & Whitwell, J Comp Pathol 1973,83, 91-105

KØBENHAVNS UNIVERSITET 28-01-2023 25

Tvillingeabort type B

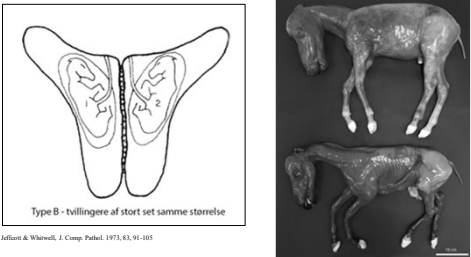

Type B - tvillingere af stort set samme størrelse

Jeffcott & Whitwell, J Comp Pathol. 1973,83, 91-105

KØBENHAVNS UNIVERSITET 28-01-2023 26

Tvillingeabort type B

Type B - tvillingere af stort set samme størrelse

Jeffcott & Whitwell, J Comp Pathol. 1973,83, 91-105

KØBENHAVNS UNIVERSITET 28-01-2023 27

Tvillingeabort type c

Type C - den ene tvilling mummificeres

Jeffcott & Whitwell, J Comp Pathol. 1973,83, 91-105

KØBENHAVNS UNIVERSITET 28-01-2023 28

Tvillingeabort type c

Jeffcott & Whitwell, J Comp Pathol. 1973;83,91-105

KØBENHAVNS UNIVERSITET 28-01-2023 29

Misdannelser

KØBENHAVNS UNIVERSITET 28-01-2023 30

Diagnostik af abortårsager

- Obduktion og virusundersøgelse, pris 1.400 kr + moms
- Indsendes efter aftale med dyrlæge og forudgående kontakt (sms eller jager@sund.ku.dk)
- Sendes straks eller gemmes køligt (frostfrit)
- Holdes fra ræve, fluer, mm
- Sendes pakket i plasticposer, avispapir og plastickasse eller lign. Eller afleveres direkte på hospitalet
- Universitetshospitalet for Store Husdyr
- Agrovej 8
- 2630 Taastrup, Att Jørgen Agerholm
